

KLASSZIKUSZENÉSZ-ISMERETEK
ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	Zene (CD) lejátszására alkalmas laptop helyesírási szótár (vizsgacsoportonként négy példány)	Segédanyagok a tételsorba építve	Zene (CD) lejátszására alkalmas laptop helyesírási szótár (vizsgacsoportonként négy példány)	Segédanyagok a tételsorba építve

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	NINCS	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	NINCS	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		15 perc
I. feladatlap	II. feladatlap	Egy problémaközpontú tétel kifejtése
40 perc	140 perc	
Zenefelismerés	Tesztjellegű, illetve rövid válaszokat igénylő zenetörténeti feladatok; esszéírás	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központilag kiadott, két feladatlapból álló feladatsort kell megoldania. Az I. feladatlap megoldásához hanganyag kapcsolódik, ennek elhangzása után a fennmaradó időt tisztázásra lehet felhasználni. A II. feladatlapon belül a rendelkezésére álló időt mindenki tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői*I. feladatlap*

Az I. feladatlap első feladata a zenefelismerés, amelynek szemelvényei a műjegyzékből kerülnek ki. A bejátszások időtartama 1-1,5 perc, a 6-8 idézet egyszer-egyszer szólal meg. A felismerés feladatok után egy zenetörténeti jelentőségű zenemű közismert témáját négyszer hallgatják meg a vizsgázók, majd a kezdőhang megadása után, emlékezetből kell lejegyezniük azt.

II. feladatlap

A rövid válaszokat igénylő kérdések zenei alkotások időrendbe helyezését, korok szerinti csoportosítását, korstílusok és híres zeneművek párosítását, korstílusok és jellemzőik egymáshoz rendelését, híres komponisták és alkotásaik kiválasztását, szakmai fogalmak meghatározását illetve hiányos szövegek fogalmi kiegészítését tartalmazzák. A feladatlapban szereplő korszakok a részletes követelményekben felsorolt zenetörténeti korszakok közül kerülnek kijelölésre.

A II. feladatlap további része egy kifejtendő esszékérdést tartalmaz, amely lehet egy zenetörténeti korszak vagy műfaj leírása, egy zeneszerző vagy egy zenetörténeti jelentőségű mű bemutatása.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

A középszintű szóbeli vizsga tételsorának összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik. A tétel pontos megfogalmazása nem hozható nyilvánosságra. A szóbeli vizsga tételsorát az általános és részletes vizsgakövetelmények alapján kell összeállítani. A vizsgázó vázlatot készíthet, amelyet tételének kifejtésekor használhat.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői*A tételsor jellemzői*

A tételsornak legalább 20 tételt kell tartalmaznia, évente cserélni kell a tételek 20-25%-át. A tételekben meg kell jelennie a követelményrendszerben meghatározott valamennyi témakörnek.

A tétel jellemzői

A szóbeli tétel egy feladatból áll, a vizsgázó a kihúzott tétel feladatára válaszol.

Témakörök

Egy zeneszerzői életmű bemutatása, műelemzés vagy egy műfaj fejlődéstörténetének bemutatása.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az egyes tételekhez részletes értékelési útmutatót is készít az intézmény, melyben rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható maximális pontszámokat. Az egyes részpontszámok legfeljebb 5-6 pontot érhetnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám
Általános zenetörténeti ismeret	20 pont
Műfajismeret	15 pont
Kapcsolódó tantárgyi ismeretek (történelem, irodalom, művészettörténet)	10 pont
Fogalmazás	5 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
240 perc		20 perc
I. Feladtlap	II. Feladtlap	Egy problémaközpontú tétel kifejtése
50 perc	190 perc	
Zenefelismerés	Tesztjellegű, illetve rövid válaszokat igénylő zenetörténeti feladatok; esszéírás	
30 pont	70 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi írásbeli feladatsort kell megoldania.

Az I. feladtlapon a zenefelismerés 12-15 zenei részletből áll, a részletek időtartama kb. 1,5-2 perc, az utolsó részlet elhangzása után a vizsgázó a munkaidő végéig dolgozhat majd azt a felügyelő tanár összegyűjti. Ezután kerülhet sor a II. feladtlap kiosztására. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja. A dolgozatok összegyűjtésére, illetve kiosztására fordított idő a vizsga időtartamába nem számítható be.

Ha az egyes feladatokhoz egyéb információkra, kottákra, hanganyagra szükség van, azt a feladatsornak mindig tartalmaznia kell.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli feladatsor a vizsgakövetelmény valamennyi fő témaköréből tartalmaz kérdéseket.

Az *I. feladatlap* feladatai az alábbi témakörök számonkérésére irányulnak:

- Zenehallgatás, zenefelismerés

A *II. feladatlap* feladatai az alábbi témakörök számonkérésére irányulnak:

- Zenetörténeti ismeretek

- Műelemzés

A műelemzés ismeretét és képességét vizsgáló feladatok esetében a feladat egy szöveg önálló kidolgozása, megfogalmazása adott szempontok alapján. A feladat megoldásának terjedelme minimum 2, maximum 4-5 oldal. A dolgozat témája lehet pl.:

- egy adott zenetörténeti kor, stílus, műfaj jellegzetes vonásainak leírása,

- egy, a részletes követelményben megadott zeneszerző munkásságának vázlatos bemutatása, egy mű vagy műfaj elhelyezése a szerző életművében,

- egy műfaj kialakulása, változása,

A feladatsor egészében a következő tartalmi arányok érvényesülnek a témaköröket illetően:

1. Zenetörténeti ismeretek	30%
2. Műelemzés	40%
3. Zenehallgatás/zenefelismerés	30%

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga**Általános szabályok**

A vizsgázó a szóbeli vizsgán központilag összeállított tételsorból kihúzott tétel kifejtésével ad számot tudásáról. A szóbeli tétel egy feladtból áll. A vizsgázó a tételbe épített szemléltető forrásanyagot valamint a saját maga által, helyben készített jegyzetet felhasználhatja a feleleténél.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A tételsor 20 db tételből áll. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

A szóbeli tételsor témakörei:

- egy zeneszerzői életmű bemutatása,

- műelemzés,

- egy műfaj fejlődéstörténetének bemutatása.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható maximális részpontszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok alapján történik:

Egy zeneszerzői életmű bemutatása esetén

Az értékelés szempontjai	Pontszám
Zenetörténeti korban való elhelyezés	10 pont
Társadalmi - történelmi kontextusban való elhelyezés	10 pont
Életrajzi adatok	10 pont
Főbb művek	10 pont
Az életmű értékelése (kortársak, hatások is)	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont

Műelemzés esetén

Az értékelés szempontjai	Pontszám
Zenetörténeti korban való elhelyezés	10 pont
Társadalmi - történelmi - művészeti kontextusban való elhelyezés	10 pont
A mű keletkezésének körülményei	10 pont
Jellemző stílusjegyek, formai/harmóniai jellegzetességek bemutatása	10 pont
A mű hatása (fogadtatás, feldolgozások, utalások, stb.)	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont

Egy műfaj fejlődéstörténetének bemutatása esetén

Az értékelés szempontjai	Pontszám
Zenetörténeti kor(ok)ban való elhelyezés	10 pont
Társadalmi - történelmi - művészeti kontextusban való elhelyezés	10 pont
A műfaj leírása	10 pont
Néhány jellegzetes mű felsorolása	10 pont
A folyamat értékelése (miben áll a jelentősége, mik a változások okai, eredményei, a műfaj hatása)	10 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont